

Side 28-29

Side 15-19

Side 31

Hus, borettslag eller bedrift

UANSETT BEHOV

S Å F I K S E R V I
E L B I L L A D E R !

 OneCo[®]

982 40 800 | kontakt@oneco.no | lader.oneco.no

⬆ Fellesprosjekter, for eksempel bygging av sykkelgarasjer, kan virke samlende for beboerne og være en viktig trivselsfaktor. (Arkivfoto)

Både bygg og naboskap må tas godt vare på

Alle hus og boligblokker trenger jevnlig vedlikehold – for å gi stolthet og trygghet i bomiljøet, men også for å ta vare på boligens verdi og bygningens levetid. Like viktig som bygningsmessig bevaring er det å ta vare på det gode naboskap der vi bor – det må også vedlikeholdes. Måten vi møter hverandre på betyr mye i hverdagen for mange. Hyggelige og hjelpsomme naboer gir trivelige miljøer og godt fellesskap.

Sørlandet Boligbyggelag ønsker å gi et bidrag til dette ved å bevilge midler til gode prosjekter som neppe ville blitt realisert uten støtte. Miljøfondet ble etablert for over 10 år siden og mer enn fem millioner kroner er gjennom årene bevilget til borettslag og sameier. Mange kreative tiltak for å lage gode sosiale møteplasser, for energiøkonomisering og for å ta vare på bygningsmassen, er gjennomført. Det har gitt stolthet for bomiljøet.

Vi har alle et ansvar for å bygge gode bomiljø, men også for passe på bygningene; ved å si fra hvis du ser at takrenna lekker eller når taksteiner er knekt – da kan en unngå å måtte skifte taket på grunn av lekkasjer lenge før det egentlig måtte byttes. Det er bedre og rimeligere å vedlikeholde enn å reparere, og enda billigere enn å skifte ut

med nytt.

Uansett har bygningsmaterialer som rør, kledning og ventilasjonsanlegg begrenset levetid. På et tidspunkt blir det nødvendig å renovere og modernisere bygget du bor i. Krav til komfort og standard øker med årene, og nye mer vedlikeholdsvennlige produkter kommer på markedet. Da er det viktig at styret gjør en jobb for å vurdere og innhente tilbud på gode løsninger innenfor de økonomiske rammer som foreligger. Her vil jeg gjerne anbefale å ta kontakt med våre ingeniører i Teknisk avdeling, de har erfaring og kunnskap fra nettopp slike prosjekter.

I denne utgaven av Bo & miljø intervjuer vi 34 år gamle Ingunn Røysland som er inne i sitt første år som styreleder i borettslaget sitt. Hun gjør en innsats for å skape trivsel og trygghet for beboerne. Vi trekker henne fram som et eksempel på at en ikke trenger å være økonom eller ingeniør eller fått grått hår for å bli styreleder eller styremedlem; Er du engasjert og interessert i ditt eget bomiljø kan en slik jobb absolutt være noe for deg! Jeg håper du svarer ja når du blir spurt av valgkomiteen eller du utfordres i generalforsamlingen eller på årsmøtet.

Med vennlig hilsen

Ole Fritjof Godtfredsen, adm. dir.

Hageland Vågsbygd Hageland Vennesla

BRUK DINE MEDLEMSFORDELER HOS OSS!

**Vi gir medlemmer av Sørlandet Boligbyggelag
10% rabatt ved kjøp i butikk og hagesenter.**

Rabatten gjelder ikke på tilbudsvarer

*Vi ønsker alle medlemmer i Sørlandet Boligbyggelag
velkommen til en hyggelig vårhandel...*

www.hageland.no

Hva må man gjøre med balkongene og hva kan man gjøre?

Balco har all kompetanse i eget hus når det gjelder balkongprosjekter. Ta kontakt med oss for å komme riktig i gang!

TILBUD!

Vederlagsfri bistand for befaring med anbefalinger, informasjonsmøte for boligselskapet og utarbeidelse av fotomontasje

Det er selvfølgelig deilig å sitte på en innglasset balkong og nyte livet.

Men Balcos innglassede balkonger har mange flere fordeler. I tillegg til reduserte vedlikeholdskostnader, økt verdi på eiendommen og energibesparing gir Balcos balkongsystem muligheten til å få større balkonger.

BALCONIES
FOR
GREATER
LIVING

BALCO
www.balco.no

⤴ Ved avstemming i de fleste saker stemmes det ved håndsopprekking. Foto: Shutterstock

Sunt folkevett viktig egenskap til styreleder

Ønske om å ha det trivelig der du bor, en viss handlekraft og ikke minst sunt folkevett – det er egenskaper en styreleder bør ha.

Av **OLE ALEXANDERSEN**

– Og så er det selvsagt et pluss å være omgjengelig og aktiv og gjerne komme med ideer og innspill, men en styreleder trenger absolutt ikke være økonom eller spesielt nevenyttig, sier Ole Fritjof Godtfredsen.

Som direktør i Sørlandet Boligbyggelag og som forretningsmessig kontaktperson mellom boligbyggelaget og mange boligselskap har han vært på utallige generalforsamlinger i borettslag og sameier i mange år – i vår regner han med å delta på rundt 30!

Vi går nå inn i høysesongen for generalforsamlinger: Fra uke 10 og fram til 17. mai – med unntak for påskeuken – går det slag i slag.

Valgkomiteene legger mye arbeid i å finne personene som egner seg som kandidater til styreledere og styremedlemmer. I noen tilfeller går jobben kjapt og greit, andre ganger er det vanskelig å finne kandidater som sier ja.

– Det har også skjedd at det har vært flere kandidater til ledervervet, og også for mange til styret, men det er ikke ofte. De fleste ganger passer antallet akkurat, sier Godtfredsen.

HVORFOR KVIE SEG?

– Har du noen gang gått fra en generalforsamling uten at styreleder er valgt?

– Nei. Men jeg har jo opplevd at forsøkene på

å finne en leder har vært så vanskelig og tidkrevende at en i salen påtok seg vervetfor å slippe å sitte her hele kvelden, som han sa. Noen ganger er det ikke mulig å finne personer som bor i boligselskapet til å påta seg vervet. For å få kabalen til å gå opp kan det være aktuelt å ty til personer som ikke bor i det aktuelle borettslaget eller sameiet. Vi skulle gjerne hatt flere personer som kunne tenke seg å være «utenfra-styreledere» eller kanskje vi kan kalle dem profesjonelle styreledere.

– Hvorfor er det mange som kvier seg for å si ja til ledervervet?

– Fordi mange tror det er enda mer arbeid enn det i virkeligheten er, mener han.

MYE HJELP Å FÅ

Godtfredsen fremholder i den sammenheng at Sørlandet Boligbyggelag stiller sitt apparat til disposisjon for rådgivning til styrene i borettslag og sameier, da snakker vi om regnskap, tekniske tjenester og generell rådgivning. Den internetbaserte Portalen bygges stadig ut med nye funksjoner som gjør arbeidet med fakturagodkjenning, innkalling til styremøter og generalforsamling, referater og dokumentkontroll enklere og mer effektivt. Også kommunikasjonen med beboerne blir lettere.

– Når er styrelederjobben mest krevende?

– Det er nok når bygg skal moderniseres; nye vinduer, nytt tak, nye rør, ny ventilasjon – da blir det en del arbeid, men da er det også hjelp å få. Ellers er det nok mest å gjøre når det er trøbbel i blokka, for å si det sånn. Det kan være husordensregler som ikke overholdes, det kan være bråk og musikk til ut på natta og slikt. Jeg pleier å si at det er et snitt av den norske befolkning som bor i borettslag og sameier – med de pluser og minuser som følger. Men generelt vil jeg si at vi har et lavt støynivå på alle plan i de 300 boligselskapene som er tilknyttet oss, sier Godtfredsen.

IKKE FOR PENGENE

– Styrehonorarene, kan de friste noen til å ta et verv?

– Det enkelte boligselskap bestemmer størrelsen på honorarene, i snitt ligger det på cirka en tusenlapp per boenhet. I et selskap med 50 leiligheter vil honorarene tilsammen for styreleder og styremedlemmer kunne være 50 000 kroner. Vanligvis får styreleder rundt halvparten, resten deles på styremedlemmene. Dette kan gi en viss motivasjon til å si ja til å påta seg styreoppgaven. Mange synes det er givende og interessant og vi opplever ofte at de som sier ja til å ta en periode som styreledere gjerne fortsetter i både 10 og 12 år. Og engasjement av denne type gjør seg jo også godt på cv-en, sier han.

⌘ – Når de først er valgt til styreledere, er det mange som vil beholde vervet i flere perioder fordi de synes det er interessant og givende, sier adm. dir. i Sørlandet Boligbyggelag, Ole Fritjof Godtfredsen.

Tre av 10 styreledere er kvinner

Kvinnelige styreledere: 28,7%

Mannlige styreledere: 71,3%

Slik er status i de 300 boligselskapene Sørlandet Boligbyggelag er forretningsfører for nå før valgsesongen starter for fullt.

Statistikken viser at i alt 1100 personer innehar verv i de 300 borettslagene og sameiene. Menn leder 214 av disse styrene, det utgjør altså 71,3% – kvinner leder 86 styre, 28,7%. Ser vi kun på styremedlemmene er fordelingen noe annerledes; her innehar kvinner 47,9% av vervene, mennene 52,1%.

– Hvorfor er det så stor forskjell når det gjelder styreledere?

– Forskjellen gjenspeiler nok den fordelingen det er ellers i samfunnet hva angår slike roller. Vi opplever jo at mange – særlig kvinner, men også menn – sier ja til å sitte i styret bare de slipper å være leder, sier Ole Fritjof Godtfredsen.

Aldersstatistikken forteller at det er personer i årsklassene 50-59 og 60-69 som innehar flest styrelederverv – over 50% av de 300. Men nevner likevel at mer enn 20% av styrelederne er under 40 år. Det er relativt liten forskjell mellom borettslag og sameier i dette tallmaterialet.

Hun vil være med å forme borettslaget

Klok, raus, tolerant og diplomatisk – fire egenskaper Ingunn Røysland mener er viktige for ledere i borettslag.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

34-åringen ble valgt til styreleder under fjorårets generalforsamling i Wergelandstunet Borettslag på Mosby, da hadde hun vært styremedlem i ett år.

Hvorfor takket du ja?

– Daværende styreleder ønsket å trekke seg, og hun mente jeg var godt egnet siden jeg hadde engasjert meg i flere saker. Jeg ønsker at alle som bor i Wergelandstunet skal trives, og jeg så på vervet som en mulighet å være med å forme borettslaget.

Hvilken egenskap er viktigst for en styreleder?

– Det viktigste er å kunne samarbeide godt og være flinke til å kommunisere.

Hvorfor tror du det er få kvinnelige styreledere?

– Er det tilfelle? Jeg tror nok enkelte kvinner har en overdreven forestilling om hva en styreleder er nødt til å kunne. Man trenger ikke nødvendigvis være økonom eller teknisk handyman for å takke ja til styreleder verv. Det viktigste er å ha interesse og et våkent blikk på at alt i borettslaget er i orden. Men når det er sagt; jeg tror det beste er at et styre består av både kvinner og menn, aller helst i ulike alder og med ulike kompetanse, sier Ingunn, som jobber i hjemmesykepleien i Kristiansand kommune.

Har du nytte av din jobberfaring i styret?

– Som hjemmesykepleier får vi god medmenneskekunnskap. Jeg har vært gruppeleder i hjemmesykepleien i fire år, den ledererfaringen tar jeg med meg i styrearbeidet, blant annet dette med å forstå at en sak kan ha mange sider.

Din største utfordring til nå?

– Mest dramatisk var det da nabobygget sto i full fyr i midten av januar. Heldigvis ble ingen alvorlig skadet, men de fire boenhetene er ubeboelige. Det var mitt ansvar å kontakte forsikringsselskap og

informere beboere. Forsvarlig brannsikkerhet er jo styrets ansvar, og det tar vi på alvor.

Ellers har det vært et travelt år som nybakt styreleder. Det har vært mye å sette seg inn i.

– Jeg fikk hjelp av regnskapsavdelingen i Sørlandet Boligbyggelag for å få en gjennomgang av økonomien, kanskje særlig utgiftssiden. Deretter ble det ekstraordinær generalforsamling fordi vi måtte gjøre store endringer på ventilasjonsanlegget og vi har skiftet ytterdører.

Det er alltid noe?

– Vi er bare tre i styret, og det forventes at jeg er den ansvarlige og tar den endelige beslutningen – da må jeg være oppdatert og forberedt. Det er viktig at alle beboerne er informert om hva som skjer, derfor har vi opprettet en Facebook-side, i tillegg har vi jo Portalen på boligbyggelagets hjemmeside. Men det aller viktigste er at vi snakker sammen, alle som bor og lever her i Wergelandstunet. Vi er bare 28 boenheter, og da er det et mål at vi skal være som en eneste, stor familie.

INGUNN RØYSLAND

- » Styreleder i Wergelandstunet Borettslag på Mosby
- » Borettslaget har 28 boenheter og ble bygd i 1982
- » Jobber i hjemmesykepleien i Kristiansand kommune
- » Opprinnelig fra Åseral, hvor hun var gårdsjente
- » Har bodd i Wergelandstunet i seks år
- » Samboer med en tømrer – som også er en god medhjelper i styrearbeidet

A woman with long dark hair and blue eyes is smiling at the camera. She is wearing a black parka with a thick fur collar. The background shows a wooden building with a balcony and snow-covered ground.

*«Det aller
viktigste er at vi
snakker sammen,
alle vi som bor
og lever her»*

⌘ Kjellfrid Uleberg og Jenny Helena Mykland fra Kongensgate 75 Borettslag får litt påloggingshjelp av Gert Holgersen.

Lærer Portalen – steg for steg

Steg for steg får styremedlemmer innføring i hvordan Portalen kan brukes i forbindelse med generalforsamlinger og årsmøter. De er på kurs i regi av Sørlandet Boligbyggelag

Av ANNE S. T. JOHNSEN

– Det ser veldig ok og brukervennlig ut, klart det er nyttig å få prøve seg under veiledning, sier Berit Bjorvand fra Sameiet Nygården i Lillesand.

– Litt komplisert er det jo, men det skal nok gå, smiler Kjellfrid Uleberg og Jenny Helena Mykland fra Kongensgate 75 Borettslag.

Kursleder Gert Holgersen har akkurat vist hvordan de logger seg inn, går til menyen og hvordan de klikker seg videre for å kunne lage og sende innkalling til generalforsamling og hvordan de lager årsmelding.

I desember, januar og februar har Sørlandet Boligbyggelag gitt styremedlemmer som ønsket det en grundig innføring i siste nytt på Portalen; maler for årsmelding, innkalling og protokoll – som forenkler arbeidet betydelig.

Før jul var det temakveld hvor styremedlemmer fikk en teoretisk guide gjennom ulike bruksområder som ligger i den nettbaserte Portalen.

– Vi kommer fra et ganske nytt sameie

med kun 21 boenheter, Fagermoen 3 på Nodeland. Vi er dermed nye i bransjen, og da er det godt med informasjon. Vi har brukt Portalen i det små, men ser at mulighetene er mange, sa Ivar Netland, styreleder i det nye sameiet og en av de rundt 250 som var med på temakvelden i desember.

I januar og februar ble det holdt en rekke

praktiske kurs for rundt 20 representanter om gangen.

– Virker dette greit, spurte regnskapssjef Svein Akselsen underveis. Og han fikk nesten et unisont ja fra forsamlingen.

– Bare kom innom oss på kontoret dersom det er noe dere lurar på etter hvert, vi hjelper gjerne, sa Gert Holgersen.

⌘ Berit Bjorvand og Gunnar Oftedahl fra Sameiet Nygården i Lillesand deltok på et av kursene. Her får de noen gode råd fra Svein Akselsen.

⚡ Interessen for Portalen er stor – her fra temakveld før jul hvor nærmere 250 styrerepresentanter og ansatte i Sørlandet Boligbyggelag deltok.

Over 1300 sier ja til elektronisk kommunikasjon

Totalt hadde 1307 medlemmer som bor i borettslag og sameier tilknyttet Sørlandet Boligbyggelag sagt ja til å motta elektronisk kommunikasjon fra styret og boligbyggelaget per 20. januar.

Johan Øydegardsvei 82 Borettslag er det boligselskapet som fikk flest beboere til å godta elektronisk kommunikasjon.

– Vi er relativt fornøyde med resultatet, sier Gert Holgersen i Sørlandet Boligbyggelag.

Under Portalen-seminaret før jul opplyste Holgersen at Miljøfondet hadde bevilget premier til boligselskapene hvor flest beboere sier ja til elektronisk kommunikasjon.

Av premiepengene gikk 15 000 kroner til Johan Øydegardsvei 82 Borettslag; 10 000 kroner for å få med flest beboere og ytterligere 5000 kroner for at mer enn 70 prosent av beboere nå ønsker elektronisk kommunikasjon.

Krosseveien 16 Borettslag og Borettslaget Prestehøia Terrasse 98-100 vant også 5000 kroner hver for at det har fått med mer enn 70 prosent på elektronisk kommunikasjon.

PIPEFIKS

Ekspert på piper & ildsted

Sørg for at pipa i ditt borettslag er klar for vinteren!

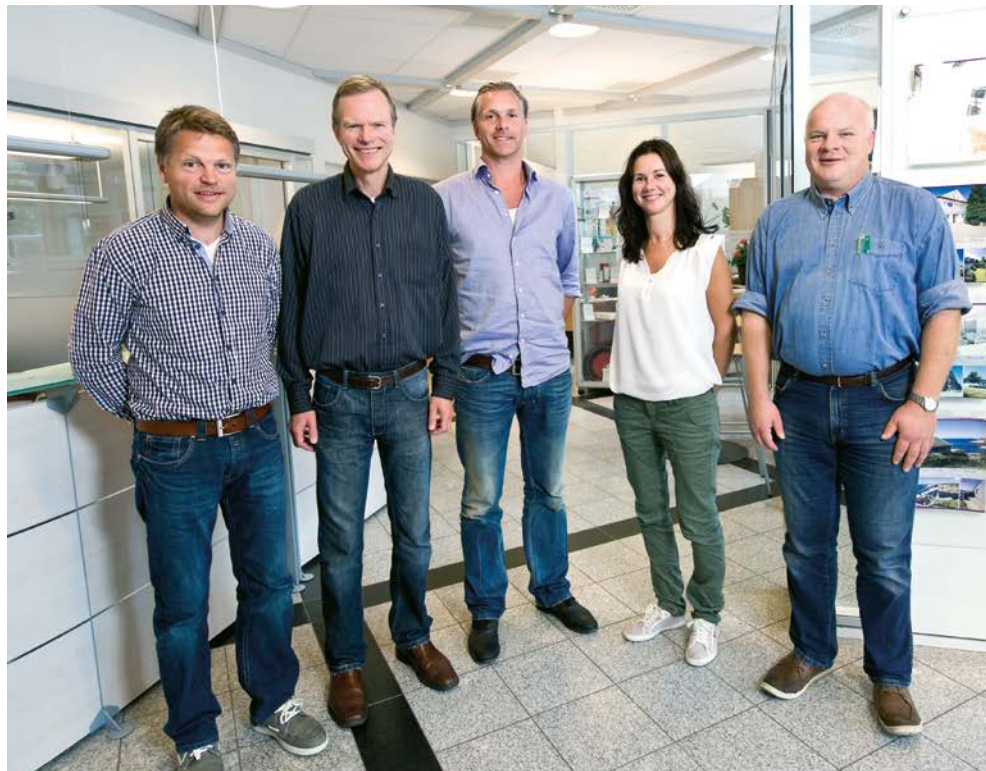
Røyklukt, soting eller vanskelig opptenning?

Dette er vanlige symptomer i litt eldre borettslag, og da er det på tide å sjekke pipa.

Vi utfører kontroll og rehabilitering og sørger for at ditt borettslag ikke blir en brannfelle!

Kontakt oss i dag!
Telefon 940 13 000

www.pipefiks.no

Fra venstre: Bygningsingeniør Lars Ørjan Vegusdal, leder teknisk avdeling Odd Helge Moen, bygningsingeniør Christian Zachariassen, teknisk sekretær Monica Myklebust og bygningsingeniør Rolf Åbrekk. Bygningsingeniør Erling Jakobsen var ikke til stede da bildet ble tatt.

2012 Før oppgradering

2015 Etter oppgradering

Vi er spesialister på

- ✓ Tilbudsforespørsler
- ✓ Tilstandsvurdering
- ✓ Planlegging
- ✓ Kontrahering/inngåelse av kontrakter
- ✓ Teknisk og økonomisk veiledning
- ✓ Prosjekt- og byggeledelse

Vår tekniske avdeling utfører alt fra vedlikeholdsbefaringer til håndtering av forsikringssaker, rådgivning og prosjektledelse ved små og store rehabiliterings- og oppgraderingsprosjekter.

Vi har sentral godkjenning for ansvarsrett etter plan- og bygningsloven og styrer byggesaksprosessen.

Ring eller besøk oss i Kristiansand.

TEKNISK TEMA er en ny spalte i Bo & miljø. Her tar vi opp problemer og utfordringer som kan være interessante for styrene i borettslag og sameier og den enkelte eier. Ingeniørene i Sørlandet Boligbyggelags tekniske avdeling bidrar til artiklene med sin kunnskap og erfaring.

Termografien viser at her er det behov for etterisolering. Foto: Shutterstock

Etterisolasjon trenger ikke koste skjorta

Det går an å etterisolere hus og boligblokker uten at fellesgjelda går til himmels.

Mange borettslag og sameier etablert fra 1950-tallet og helt fram til 80-årene, har renover sine bygninger med ny isolasjon, ny kledning og nye vinduer – andre har nesten ikke gjort noe og har et stort etter-slep på vedlikehold.

Blant de som tar vedlikehold på alvor, har noen gjort litt etter litt, basert på økonomien i boligselskapet. Andre har fulgt tanken om ... *at når vi først er i gang kan vi like godt ta alt*, og har økt fellesgjelden på den måten fordelt kostnaden med en økning av framtidige månedlige felleskostnader.

I 2019 vil folk ikke lenger bo i leiligheter der innnetemperaturen stuper når østavinden uler i januar. Utgiftene til oppvarming blir for høye, særlig ille er det når strømprisen øker. Kravene til komfort stiger, dessuten vil beboere gjerne at blokkene de bor i burde se penere ut.

Når generalforsamlingen sier ja til etterisolering og renovering, vil styret og en eventuell byggekomité måtte vurdere mange alternativer og foreta mange valg.

Hva er viktigst?

For enkelte vil hensynet til økonomien

for fellesskapet og den enkelte beboer være det som betyr mest. Derfor kan det være aktuelt å gå inn for løsninger som ikke er de aller beste, men som er så gode som mulig, og mye bedre enn dagens.

Dette kan illustreres gjennom dette eksempelet: Hvis ytterkledningen må skiftes, kan det være fornuftig å etterisolere bygget, men hvor tykk skal isolasjonen være?

Kostnadsbildet kan se slik ut:

- 5 centimeter isolasjon koster 145 kr + mva per kvadratmeter
 - 10 centimeter isolasjon koster 204 kr + mva per kvadratmeter
 - 20 centimeter isolasjon koster 326 kr + mva per kvadratmeter
- (Cirkapriser jan. 2019 ferdig montert – papp, lekter, kledning kommer i tillegg)

20 centimeter er bedre enn 10 – men 10 er mye rimeligere og mange ganger bedre enn det som er i dag, slik går det an å tenke.

Klart det er fristende å bruke den beste isolasjonen, den beste kledningen, de beste vinduene, det beste ventilasjonsanlegget

når vi først er i gang – alternativt vurdere å vente med å skifte vinduer noen år, men gjøre klar for det når en etterisolerer og skifter kledning.

I tillegg til å holde utgiftene på et akseptabelt nivå, er det særlig to andre momenter en skal tenke på i denne sammenheng:

Bruke vedlikeholdsvennlige produkter, tenke langsiktig og ta hensyn til at været blir våtere og villere.

Bruk fagfolk og firmaer som har erfaring og vet hvordan det skal bygges på skikkelig vis.

Teknisk avdeling i Sørlandet Boligbyggelag har erfaring med å bistå boligselskap i denne prosessen. Arbeidet begynner gjerne med å termofotografere de aktuelle byggene, dette danner grunnlaget for videre arbeid. Ingeniørene i boligbyggelaget samarbeider tett med styre og byggekomité, og sammen finner de fram til riktige løsningene. Når det er bestemt hva som skal gjøres, innhenter teknisk avdeling priser fra aktuelle firmaer, og følger byggeprosessen helt til jobben er gjort.

**SBBL
anbefaler
LOS**

Sjekk ut vår rimelige medlemsavtale på strøm

- ✓ En av Norges rimeligste strømvavtaler
- ✓ Strøm til innkjøpspris
- ✓ Stort fordelsprogram
- ✓ Enkelt å bytte i dag på **los.no/sbbl**

**KUNDE-
TILFREDSHET
1. Plass
9 ÅR PÅ RAD
EPSI 2018**

Full frihet for borettslag og sameier

Hvorfor skal noen få bestemme hvilken bredbånds- og tv-pakke hver beboer skal ha, bare fordi man bor i borettslag eller sameie? Med Altibox kan dere få full frihet. Vi ser ingen grunn til at alle må ha samme løsning. Inngår dere avtale med Altibox, blir et av markedets mest fleksible internett- og tv-utvalg tilgjengelig for hver enkelt beboer. Det er bare å velge og vrake.

Les mer på altibox.no/boligselskap

altibox

LEVERES AV
ALTIFIBER

Elbil-lading

I garasjeanlegg ser man ofte at det trekkes ladekabler fra vanlige stikkontakter til elbilene. Det å lade fra vanlige stikkontakter er både en usikker og langsom måte å lade på. Det å lade fast fra vanlige stikkontakter vil som oftest også være ulovlig. Dersom en eksisterende elektrisk kurs med vanlig kontakt skal benyttes for regelmessig lading anses dette som en bruksendring som krever at anlegget "skal være egnet til forutsatt bruk". Dette betyr i praksis at kursen det lades fra må være en dedikert kurs med minimum 16 A sikring og med egen jordfeilbryter type B. Anlegget bør også ha overspenningsvern.

Mange eiere av ladbare biler har møtt motstand i kampen for å få etablert gode ladepunkter i fellesgarasjene. Men siden 1. januar 2018 har styrene i sameier ikke kunnet si nei til en seksjonseier som ønsker å etablere et ladepunkt for elbil eller ladbar hybrid, med mindre styret har en saklig grunn til å avslå søknaden. Denne bestemmelsen gjelder ikke for borettslag, men det ventes at borettslagsloven vil bli justert slik at tilsvarende også vil gjelde for borettslag.

Bestemmelsen som gir en seksjonseier rett til å etablere et ladepunkt gjelder uavhengig av om ladepunktet skal etableres på en privat parkeringsplass i sameiet eller en parkeringsplass som er på fellesarealet. Sameiet plikter ikke å betale for etablering av ladeplassen. Dette betyr at alle som ønsker en lademulighet på egen plass må bekoste installasjon og utgifter til lader selv.

Spørsmålet er om han i tillegg til eget ladepunkt må bekoste en eventuell forsterkning av sameiets fellesstrømforsyning eller selve infrastrukturen. Kapasitetsproblemet oppstår gjerne først når en kommer over et visst antall som ønsker å installere eget ladepunkt og anlegget ikke har nok kapasitet til flere. Hva gjør man da? Og hva gjør man dersom noen sameiere allerede har bekostet oppgraderingen når senere sameiere ønsker å koble seg til? Det vil være i strid med likhetsprinsippet om disse skal få dette gratis. Verken

loven eller forarbeidene gir oss svaret på dette, og løsningen på disse spørsmålene vil vi derfor finne i fremtidig praksis og domsavgjørrelser. Ofte er parkeringsanleggene seksjoner som fellesareal og da vil oppgraderingen være en felleskostnad som alle må være med på å betale.

HVILKET FLERTALLSKRAV ER NØDVENDIG?

Lading av elbiler vil bli mer og mer vanlig, og alle sameier må etter hvert forholde seg til dette. En oppgradering av det elektriske anlegget må derfor anses å være innenfor vanlig forvaltning i et sameie, slik at det vil være tilstrekkelig å beslutte oppgraderingen med et alminnelig flertall i sameiet.

NÅR HAR STYRET SAKLIG GRUNN TIL Å NEKTE?

Styret må ha saklig grunn til å nekte samtykke, og nektingsgrunnen må derfor ha noe med saken å gjøre, m.a.o. forhold som knytter seg til selve installasjonen, arbeidet med denne og bruken av ladepunktet. Hvis fellesanlegget ikke tåler at alle som ønsker det får en ladeplass, vil styret trolig ha mulighet til å si nei til ladeplass på egen parkeringsplass.

Hvis sameiemøte har sagt nei til oppgradering av fellesanlegget bør også dette være en saklig grunn for styret til ikke å gi tillatelse til egen ladeplass. At sameiet generelt er skeptisk til elbiler eller er redd for brann anses derimot ikke som saklig grunn.

HVORDAN SKAL UTGIFTENE FORDELES?

Når sameiet har sagt ja til en oppgradering av fellesnettet vil utgiftene til dette etter undertegnedes oppfatning være en fellesutgift som skal deles på alle seksjonseierne etter sameiebrøk.

Alle som ønsker lademulighet på egen plass må som allerede nevnt i utgangspunktet selv bekoste installasjon og utgifter til lader, i tillegg må han betale de løpende strømutgiftene, enten en fast sum eller etter måler.

Øyvind Sund

Lading av elbil til dine beboere!

Driftssikkert og skalerbart ladeanlegg!

Med Flexilader fra Grønn Kontakt får du en fremtidsrettet og smart ladeløsning.

Ladeboksen installeres med en lastbalansering som utnytter tilgjengelig kapasitet i bygget. Det er en trygg og sikker måte å lade bilen på, samtidig som man får opptil 10 ganger raskere lading sammenliknet med vanlig stikkontakt. I tillegg drifter Grønn Kontakt laderne, som sørger for rettferdig kostnadsfordeling, sømløs håndtering og 24/7 kundeservice.

Lastbalansering

Rettferdig
kostnadsfordeling

Skalerbar
ladeløsning

24/7 kundeservice

grønn kontakt

Vil du vite mer? Kontakt Stian Haug, Key Account Manager.

Tlf: 958 48 970 | stian.haug@gronnkontakt.no | www.gronnkontakt.no

⚡ Zaptec har utviklet såkalte intelligente smartløsninger for lading av elbiler.

Skreddersyr smarte elbil-anlegg

Ladeanlegg som kan betjene flere hundre elbiler samtidig
kan skreddersys for borettslag og sameier.

Og det finnes rådgivere som kan hjelpe med å finne de beste løsningene. Styrer i borettslag og sameier trenger med andre ord ikke lenger kvie seg for å gå i gang med arbeidet – her er hjelp å få.

Rogalandsbedriften Zaptec har utviklet en verdensledende teknologi på smarte ladeløsninger. Zaptec samarbeider med flere elektrofirmaer på Sørlandet, blant annet Elektrotema og Oneco som begge har god erfaring med installasjon av ladestasjoner i borettslag og sameier.

Zaptec sine ladere er installert i over 1800 borettslag og sameier, flere av dem er tilknyttet Sørlandet Boligbyggelag, og er markedsleder i Norge.

Zaptec har utviklet såkalte intelligente smartløsninger som blant annet gjør at alle bilene kan lades via én felles strømkurs. Systemet utnytter den tilgjengelige strømmen, og fordeler den mellom ladestasjonene.

Smartanlegg kan dimensjoneres slik at alle

får mulighet til elbil-lading. Det installeres infrastruktur for ladepunkter på alle parkeringsplassene, og så kan beboere koble seg på med egen ladestasjon når de har behov for det. Ladestasjonen registrerer strømuttak til hver enkelt beboer og forbruket blir automatisk lagt til den enkelte forbruker i skyløsningen Zapcloud.

– Invester i en skalerbar ladeløsning, tenk at en dag skal alle beboerne kunne lade sine biler, sier Fredrik Lima fra Zaptec, som nylig også lanserte en ny hjemmelader for elbil, Zaptec Home. Denne er beregnet for private garasjer eller biloppstillingsplasser.

Ladestasjonen Zaptec Home gir maks ladehastighet ut fra kapasiteten på strømmettet og hastigheten bilen kan lade med. Med 22 kilowatt effekt kan du lade bilen opp til en kjørelengde på 100 kilometer i løpet av en time. Ladestasjonen passer til alle elbiltyper.

ZAPTEC

EL-BIL LADING i Borettslag / Sameie

Referanseanlegg:
Bystranda Parkering 154 plasser
Brattbakken Borettslag 94 plasser

Vi kommer
gjern på en gratis
og uforpliktende
befaring i deres
borettslag eller
sameie

Autorisert elinstallatør

Fremtidens optimale ladeløsning for borettslag og sameier. Vi er autorisert forhandler og montør for **ZAPTEK** ladeløsning.

ELEKTROTEMA

www.elektrotema.no

AGDER AS

☎ Tlf. 380 41000 - Hverdager 10-17, torsdag 10-18
elektrotema@elektrotema.no

⤴ Emilie Nordvik Hopland og Daniel Ferdinand L. Hellenes hos Sørmeqleren forteller at mange kjøpere er opptatt av at det er lagt til rette for elbil-parkering.

Elbil-ladere øker boligverdien

Tilrettelegging for elbil-parkering i borettslag og sameier kan være avgjørende ved salg av boligen.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

Interessen for elbiler og spørsmål knyttet til ladestasjoner i boligselskap har aldri vært større. Det viser en enkel spørreundersøkelse utført av Sørlandet Boligbyggelag.

Sørlandet Boligbyggelag har to ganger – i 2016 og i 2019 – laget en egen undersøkelse for å finne ut om interessen for og viktigheten av elbil-lading har endret seg blant folk som er på boligjakt. Spørsmålene ble stilt til eiendomsmeglere på hele Sørlandet, og lyder slik:

Er elbil-lading tema på visningen?

Er interessen for temaet økende?

Kan du miste et salg hvis det ikke er lagt

til rette for elbil-lading i boligselskapet?

– Elbil-lading har et helt klart økende fokus, sier to av de som var med i undersøkelsen, Daniel Ferdinand L. Hellenes og Emilie Nordvik Hopland hos Sørmeqleren.

De bekrefter at fra å være tema bare sånn av og til i 2016, er elbil-lading nå ofte vesentlig for mange kunder – og for noen helt avgjørende.

– Ingen tvil om at det er et stort pluss ved salg av leiligheter om det er parkeringsanlegg tilrettelagt også for elbiler. Elbil-spørsmålene fra potensielle kjøpere øker i takt med salget av elbiler, sier meglerne.

Dette var blant svarene i undersøkelsen:

- » Nylig mistet jeg en kjøper fordi sameiet ikke vil tilby kjøpere mulighet for å trekke strømkabel til sin plass for elbil-lading.
- » I dagens boligmarked mener jeg en mangel på elbil-lading vil kunne gjøre at interessenter velger andre boliger som har denne fasiliteten.
- » Det er ingen tvil at dette er viktig for kjøper.
- » Jeg vil påstå med sikkerhet at sameier og borettslag som åpner for muligheten til å kunne installere strøm til lading av bil, vil vinne i framtiden.
- » Det er flere borettslag som ikke skjønner hvorfor dette er nødvendig.
- » Lagene som sier nei, vil miste en stor kundegruppe, en gruppe som vil bli enda større med tiden.

Og fra Norsk elbilforening får Bo & miljø opplyst at i år kan halvparten av nybilsalget være rene elbiler. I tillegg kommer kommer ladbare hybrider.

– Lading i fellesgarasjer er en av de større barrierene for at alle skal kunne velge elbil innen 2025. Her må borettslag og sameier bli ladeklare slik at hver enkelt beboer kan etablere ladestasjon på sin parkeringsplass når de bytter til elbil eller ladbar hybrid. Et ladeklart borettslag vil være en god investering i boligmassen og øke verdien på eiendommen, mener Petter Haugneland, kommunikasjonsleder i Norsk elbilforening.

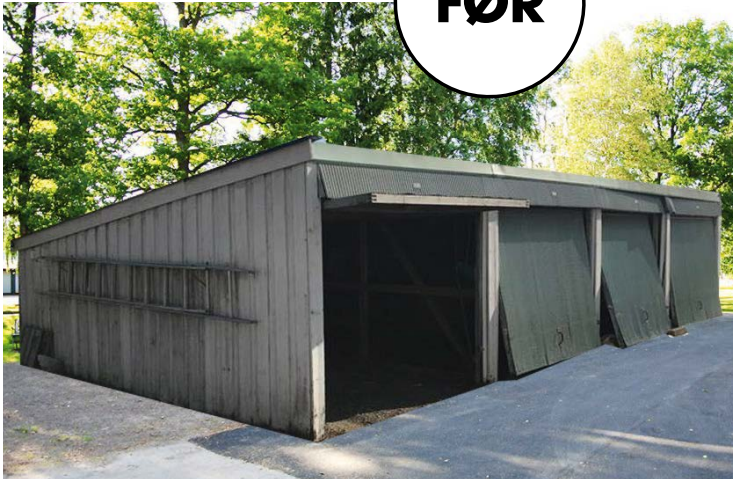
Noen som kjenner deg

Du har kanskje kjent oss hele livet – eller så har vi nettopp blitt kjent. Uansett – vi er der du er.

sor.no

 SPAREBANKEN SØR

FØR

ETTER

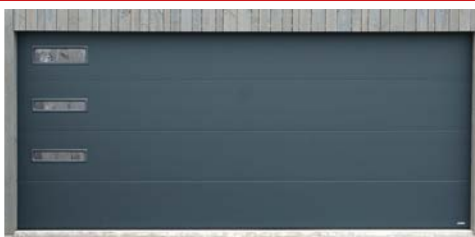

PÅ TIDE MED NY REKKEGARASJE?

Vi bistår med: • Prosjektledelse • Søknader • Tegninger • Grunnarbeid • Montasje • El - installasjon

VI LEVERER OG MONTERER OGSÅ NYE GARASJEPORTER!

• Isolerte stålporter fra Lobas • Portåpner fra Liftmaster • Portmontasje

Igland Garasjen er Norges største garasjeleverandør. Siden 1963 har vi levert over 100 000 garasjer og vi leverer over 2 000 garasjer hvert år.

Vi hjelper deg med hele garasjeprojektet og alle garasjene blir levert direkte til deg fra fabrikk i Grimstad, uten fordyrende mellomledd.

Kontakt oss i dag for et godt tilbud

 37 25 70 70 | **garasjer@igland.no** | **garasjer.no**

➤ Scan 66 designet av danske Harrit & Sørensen, og kan fås veghengt som her.

Ildstedet Sør etablert i Vennesla

Ovn- og peisforretningen Ildstedet Sør er etablert i Vennesla i regi av Pipefiks AS. 1. april åpner ny butikk.

➤ Svein Tore Tveite i Pipefiks.

– Det betyr at vi får mye bedre plass til å stille ut ovnene fra Ildstedets to leverandører; Jøtul og Scan. Det betyr også at vi nå i tillegg til piperehabilitering også tilbyr alt fra befaringsrådgivning, salg og installasjon av ovner, sier Svein Tore Tveite i Pipefiks.

Tveite er spesielt glad for å vise fram de danske Scan-ovnene.

– Det er mange ovner som gir god varme, men skal du ha en peisovn som skiller seg ut og gir perfekt innsyn til flammene, anbefaler jeg Scan. Den danske produsenten fokuserer knallhardt på design i kombinasjon med innovasjon og brukervennlighet, sier Tveite.

På Sørlandet finner du Ildstedet i Arendal, Bjelland og Lyngdal, men har vært fraværende i Kristiansand-regionen siden 2015.

– Dette er en spennende nysatsing for oss, som vi har god tro på. Vi kommer til å vokse gradvis; fra et par åpningsdager i uka og kanskje til hver dag etter hvert. Vi må se behovet an, sier Tveite.

2018 var for øvrig et greit år for Pipefiks, selskapet har nå sju ansatte – snart åtte. Og Tveite understreker at det er en flott gjeng med mye fagkunnskap.

SKREDDERSYDDE GARDEROBER

Med praktiske, funksjonelle og tilpasset garderober kan du holde orden i hjemmet. Planlegger du å gå til innkjøp av ny garderobe, er det viktig å tenke på god belysning.

Hva med speil? Speil i skyvedørsfronten gir større romfølelse. Det er også mulig med speil inne i garderoben. Både Carlsen & Fritzøe og Amiga Garderoben leverer skreddersydde løsninger og hjelper med gode råd.

80% GULT

Gule tulipaner og påskeliljer er blomstrende symboler på påskehøytiden. 80 prosent av blomstene som selges til påske er gule. Gult er også solens farge og symboliserer lys, varme og glede. Kombiner gjerne påskeliljer og tulipaner med forskjellige kvister – da blir det flotte dekorasjoner.

Garasjer i alle størrelser

Rekkegarasjer gir trygg parkering for mange biler på et begrenset område.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

Eksempel på rekkegarasje.

– Et smart valg for sameier og borettslag, sier salgssjef for rekkegarasjer hos Igland Garasjen, **Trond Willis Andersen**.

I over 50 år har Igland Garasjen i Grimstad solgt garasjerom i store og små rekker, fra de minste med tre rom til anlegg med plass til over 100 biler.

– Vi bistår sameier og borettslag hele veien, det vil si helt fra søknad og eventuell riving av gamle garasjer til et nytt anlegg står ferdig. Vi finner ulike løsninger, lager tegninger og tilpasser garasjene etter behov. Vi tar gjerne prosjektansvar og koordinerer alt arbeid, sier Andersen.

Han viser eksempler på flere anlegg; et med 20 rom i Bispeveien i Kristiansand. Her er det bygd 10 rom rygg i rygg med en takvinkel på 22 grader, noe som gir loft med lagringsplass.

Et annet anlegg er i Skogen Boligsameie i Siggerud med totalt 136 rom, fordelt på flere bygg. Størrelsene på rekkene varierer fra tre til 24 rom. Også her er taket vinklet slik at det blir lagringsplass på loft. Her ble også hele uteområdet totalrenovert og det gamle garasjeanlegget utvidet.

– Det er som regel i forbindelse med rehabilitering at beboere i borettslag og sameier vurderer om de enten skal bygge nytt garasjeanlegg eller om anlegget de har skal fornyes, sier Andersen.

Et eldre garasjeanlegg kan bli som nytt dersom garasjeporten byttes.

– Det er ofte porten som først får behov for oppgradering. Den har de fleste bevegelige delene, og den krever jevnlig vedlikehold for å fungere optimalt over tid, forklarer Andersen.

En ny port gir garasjen i mange tilfeller et nytt og mer moderne utseende. Dersom en også investerer i en portåpner, forenkles inn- og utkjøringen av garasjen.

Hos Igland Garasjen kan du kjøpe isolerte stålporter fra den kjente leverandøren Lobas. Dette er de samme portene som blir brukt på nye garasjer fra Igland Garasjen. Portene leveres i flere størrelser og farger, og Igland Garasjen kan også bistå med montering.

Slik kan også et garasjeanlegg se ut, i dette er det til sammen 136 garasjerom.

BOLIGBYGGELAG-MEDLEMMER

HUSK DINE FORDELER

på ordinære priser

-15% på maling -25% på trelast -15% på jernvare

2% bonus ved aktivert fordelskort

Oppgi kode 0703 ved neste kjøp, og få en overraskelse

CARLSENFRTZØE
Den lokale byggevareresspecialisten

SØRLANDSPARKEN
Buråsen 2,
4632 Kristiansand S
Tlf.: 38 04 16 00 - Åpent: 7-18 (9-15)

VÅGSBYGD
Sagmyra 2,
4624 Kristiansand S
Tlf.: 38 06 48 00 - Åpent: 7-18 (9-15)

⤴ Å ha spiselige planter i krukker og kar er veldig hyggelig.

Krydder i hverdagen

Nå er det bare å få frø av urter og grønnsaker i jorda – aldri har det vært så mange ulike sorter å velge blant.

– Nesten all mat blir bedre med friske urter. Har du lyst til å dyrke chili-pepper med sitronsmak, gule tomater eller blomkarse i helt nye fargekombinasjoner? Det er ikke vanskelig å dyrke, men er du nybegynner er det lurt å starte med noen få, sier Åse Lian ved Hageland i Vågsbygd.

Basilikum og persille er enkle å få til. Gressløk, oregano, timian og rosmarin er også fine å ha gjennom hele sesongen. De fleste urter begynner å spire i løpet av en uke, og allerede etter tre-fire uker kan du begynne å forsyne deg.

Vann og sol er det viktigste for at urter og grønnsaker skal trives, men hvor mye de ulike krever varierer. Frø er ikke avhengige av næringsrik jord, tvert i mot, de spirer nemlig bedre i porøs, litt fattig jord. Derfor er såjord ideelt.

Så hvorfor ikke dyrke urter og grønnsaker i blomsterkassene denne sesongen?

Det beste utvalget av slitedeler til din bil!

Besøk vår butikk på
Mjåvann Industriområde
Kun 10 minutter fra
Kr Sand sentrum

Vi har alt du
trenger til bilen!

Velkommen

BilXtra

PER HAGEN A/s
BILREKVISITA

www.perhagen.no
Mjåvannsveien 5, 4628 Kristiansand
Tlf. 38 18 59 00

VI KAN REHABILITERING

Tlf. 38 15 44 30 | post@vef.no | www.vef.no

VEF
ENTREPRENØR

TRATEC

AS Elektrisk

TRATEC ASELEKTRISK

I St. Olavsvei 20 utfører vi:

Ny energibesparende belysning

Ny hovedtavle og underfordeling

Nytt callinganlegg med kamera

Ladestasjoner for el-biler

Strømbesparende ENØK-tiltak

Tlf: 38 12 80 30

24-timers service – Alltid klar til å hjelpe

TRATEC ASELEKTRISK
Rigedalen 29, 4626 Kristiansand
E-post: kristiansand@aselektrisk.no

**MALERARBEID ER
UTFØRT AV**

MALERMESTER KNUTSON

Malermester Knutson AS

Skibåsen 26C, 4636 Kristiansand

Tlf 38 14 90 80

www.knutson.no

⌘ Prosjektleder Christian Zachariassen i Sørlandet Boligbyggelag foran bygningene i St. Olavs vei 20.

⌘ Ventec Service AS har prosjektert det nye ventilasjonsanlegget, og overlatt monteringen til Olaf Sørli, daglig leder i Sør Blikk og Ventilasjon AS.

⌘ Korridorene er malt fint opp, takene er senket og har fått effektiv LED-belysning med bevegelsessensorer. Arbeidene er utført av VEF, Malermester Knutson og AS Elektrisk.

St. Olavsvei 20 Borettslag får et løft

Kristiansand Boligselskaps leilighetskompleks i St. Olavs vei 20 er omdannet til borettslag, leilighetene selges – og nå renoveres byggene fra 1976 innvendig.

Av **OLE ALEXANDERSEN**

– Det er stort sett fellesarealer og fellesanlegg som får et løft. Kjøperne må selv stå for vedlikehold og oppussing av leilighetene sine, sier Svein Tønnessen, styreleder i St. Olavsvei 20 Borettslag som ble stiftet i juni 2018.

Leilighetskomplekset har vært eid av Kristiansand Boligstiftelse, et kommunalt foretak som bygger, eier og leier ut boliger til vanskeligstilte. Behovene for mange av disse leilighetene er blitt mindre de senere årene, resultatet er at et stort antall er blitt stående tomme. Derfor ønsker boligselskapet å selge en del av sin portefølje, blant annet de 67

leilighetene i St. Olavs vei 20 på Lund. Som et ledd i denne prosessen er det opprettet et borettslag der boligselskapet sitter på eierandelene fram til leilighetene blir solgt på det åpne markedet og andelen overtas av kjøperen. Hittil er 20-25 leiligheter solgt, hovedsakelig til førstegangsetablerere.

De som er tildelt leiligheter via Helse- og sosialkontoret i Kristiansand kommune har leiekontrakter som ikke er tidsbestemte, og kan dermed bo der så lenge de ønsker.

Det nyetablerte borettslaget har tatt opp et felleslån på sju millioner kroner til oppussing og renovering.

– Vi har lagt særlig vekt på å redusere strømforbruket i tiltakene som gjøres. Blant annet installeres et nytt ventilasjonsanlegg som har en varmegjenvinning på 80 prosent – det gamle hadde 10 prosent, sier prosjektleder, ingeniør Christian Zachariassen i Sørlandet Boligbyggelag.

Hovedtavlen for det elektriske anlegget er byttet, el-kabler fornyet og det er montert ny lysarmatur med LED og bevegelsessensorer i ganger og fellesarealer, dette reduserer strømutfgiftene betydelig. Alle ytterdører, også til leilighetene, byttes, nytt callinganlegg installeres, takene i korridorene er senket, og alt er malt.

Fram til nå har hele komplekset fått varmtvann fra en gedigen bereder som var moden for utskifting. I stedet for å skaffe tilsvarende ny, tas spranget direkte inn i det grønne skiftet: Nye varmtvannsberedere varmes opp via solfangere på taket av den ene bygningen.

– De fem solfanger-panelene produserer varmtvann tilsvarende et forbruk på 10-12 000 kilowattimer i året. Det som også er interessant er at det her er enkelt å bygge ut med flere solfangere som kan brukes i radiatorer til å varme opp leilighetene, det kan jo bli aktuelt senere, sier Zachariassen.

VENTILASJONSLEVERANDØREN

www.ventecservice.no
TLF: 41 40 22 30

Våre medlemmer har mer enn

1.500.000 kroner i bonus.

Er du en av de mer enn 3.000 medlemmene som har penger til gode?

Ta ut
bonusen
din!

1 Gå til **sbbl.no** og klikk på bonusbanneret

2 Logg inn på Min side og sjekk din bonus

3 Når du har over 100 kroner i bonus kan du overføre beløpet til din egen bankkonto

➤ Styreleder i Epleveien Borettslag på Hånes, André Torkelsen, foran den nyrenoverte terrasseblokka.

Renoveres for åtte millioner kroner

Renoveringen av de fem terrasseblokkene i Epleveien Borettslag på Hånes er i full gang. Går alt etter planen er arbeidet ferdig i juli.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

Borettslaget har til sammen 60 leiligheter fordelt på fem bygg som ble bygd på slutten av 70-tallet.

– Tror dette blir veldig bra. Arbeidet startet like før jul, og så langt har alt gått etter planen. Den første terrasseblokka er ferdig renovert, og arbeidet med blokk nummer to er i gang. Entreprenøren regner om lag fem uker på hvert bygg, sier styreleder André Torkelsen og forklarer hva som er gjort og skal gjøres.

De fem vestvendte fasadeveggene får ny kledning, det blir ny takteking, nye beslag, nye verandarekkverk og alle terrassesluker og takrør fornyes.

– Flere leiligheter har hatt taklekkasje, så det var helt nødvendig med nye dreneringsrør på takene, sier Torkelsen.

Som styreleder har han vært primus motor for oppgraderingen som nå skjer, men understreker at bistanden de får fra Sørlandet Boligbyggelag er viktig.

– Jeg selv har ikke den kompetansen som boligbyggelaget besitter. Derfor er det viktig å ha med fagkunnskap og få veiledning underveis, og det får vi av Christian Zachariassen i Teknisk avdeling, sier Torkelsen.

Hovet & Magnussen har hovedentreprisen som har en kostnadsramme på 8,3 millioner kroner. Agder Blikk, ABC-tak og Sørmiljø er innleide underentreprenører.

➤ Og nå er de i gang med de neste terrasseblokkene – til sammen er det fem bygg.

⤴ Butikksjef hos Carlsen & Fritzøe i Vågsbygd, Anita Røyrås, sier mange medlemmer i Sørlandet Boligbyggelag vet at det er gode rabatter og bonus å hente ved bruk av medlemskortet.

Flere bruker medlemskortet – rabatter og bonuser øker

Flere medlemmer i Sørlandet Boligbyggelag benytter seg av medlemsfordelene. I fjor ble det handlet for over 30 millioner kroner hos medlemsbedriftene.

– Det er rekord og en økning på over 50 prosent fra to år tilbake. Vi satser på at økningen fortsetter i 2019, sier adm. dir. i Sørlandet Boligbyggelag, Ole Fritjof Godtfredsen.

I 2016 var omsetningen drøye 20 millioner kroner, i 2017 i overkant av 27 millioner, mens i 2018 ble sluttsummen på hele 30,8 millioner kroner.

Avtalene Sørlandet Boligbyggelag har med medlemsfordelsbedriftene gir medlemmer rabatter og bonus. At et medlemskort gir rabatter er i seg selv ikke unikt, men å få

bonus i tillegg er spesielt for dette kortet. Bredden i varesortimentet for medlemskortet er også unikt, og tilbud og rabattene er der hele året.

Sørlandet Boligbyggelag har samarbeidsavtaler med en rekke leverandører, spesielt innen boligrelaterte bransjer, byggevarer, elektriske artikler, hvitevarer, interiør, hage, pluss sport og mye annet.

Bakgrunnen for økningen er gode tilbud fra boligbyggelagets samarbeidspartnere. Sørlandet Boligbyggelag er også aktiv med

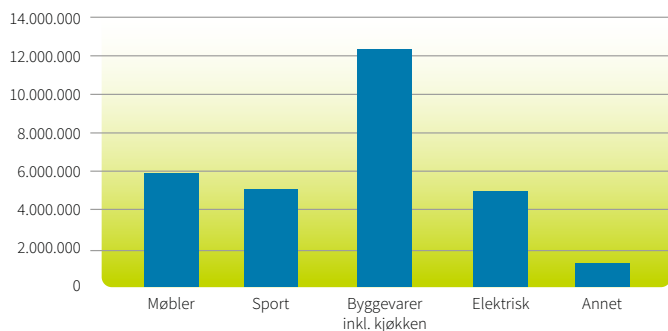
å kommunisere fordelene med kortet til medlemmene sine.

GODT FORNØYD

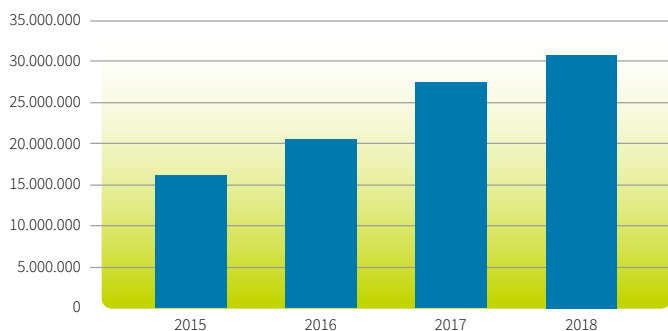
– Medlemskortet til Sørlandet Boligbyggelag fungerer veldig bra hos oss. Kortet har fått et rykte som gjør at de fleste har aktivert det og samler bonus ved kjøp hos oss. Medlemmene er godt informert om fordelene, sier butikksjef hos Carlsen Fritzøe i Vågsbygd, Anita Røyrås.

Også hos Modena og Bohus i Sørlandsparken

Omsetning ved bruk av medlemskortet i 2018

Omsetning ved bruk av medlemskortet siste 4 år

er det stadig flere som benytter seg av medlemsfordelene.

- Vi har vi hatt en jevn fin økning fra oppstart i 2015 fram til i dag. Siste år var økningen nesten 20% i forhold til 2017. Vi ser at medlemmer er mer bevisste på at det er penger å spare på å bruke medlemskortet, og vi opplever økt grad av lojalitet fra medlemmene. Selv er jeg medlem i Sørlandet Boligbyggelag, og er bevisst på å benytte meg av de butikkene som er en del av fordelsprogrammet. Det blir fort mye penger spart i løpet av et år, sier Pål Gundersen hos Modena i Sørlandsparken.

- Vi er godt fornøyd med samarbeidet med boligbyggelag, og vi ser vekst i bruken av medlemskortet, sier Morten Finstad, varehussjef hos Bohus.

SENTRALE FORDELER

I tillegg til lokale medlemsfordeler, får medlemmer i Sørlandet Boligbyggelag fordeler sentralt gjennom Fordelsprogrammet til Boligbyggelagenes Partner.

De sentrale fordelene er forhandlet fram på vegne av over 30 boligbyggelag og rundt en halv million medlemmer. Det gir gode betingelser, blant annet på forsikring, reiser og opplevelser.

Målet er at medlemskortet skal være Norges beste og største innen boligrelaterte produkter og tjenester. Kortet ble introdusert i 2008, Sørlandet Boligbyggelag ble med på ordningen i 2013.

Gratis befarng!

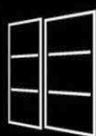
Amiga mot strømmen!

Skreddersydde skyvedørsløsninger produsert i Norge

Skreddersøm gir god utnyttelse

Monterer til fast avtalt pris – levert til avtalt tid!

AMIGA

GARDEROBEN

Tlf. 370 15 600 / www.amigagarderoben.no

HUS BYGGET FØR 70-TALLET?

DA ER DET PÅ TIDE Å SE OVER AVLØPSRØRENE. UNNGÅ VANNSKADER OG HØYE KOSTNADER!

I VÅR VERDEN FUNGERER ALLE AVLØP!

KONTAKT OSS FOR RØRFORNYING!

Proline Norge AS
Frysjaeveien 35
0884 Oslo

Tlf: 81 50 08 98
www.prolineas.no
info@prolineas.no

PROLINE
Nye avløpsrør uten riving

Kreativ
aktivitet
for hele
nabolaget

/ NYHETER /

Storm klatrepåle
og SolidBench
aktivitetsbenk

Norske Rampline utvikler unike aktivitets-
apparater for kreativ lek, aktivitet og trening
for alle aldersgrupper. Rampline designer
komplette anlegg og gode møteplasser
hvor alle i nabolaget kan være aktive.

Kontakt oss i dag på tlf **916 65 774**
eller **kontakt@rampline.no** så finner vi
gode løsninger for deres prosjekt sammen.

rampline®

sjekk ut mer på **www.rampline.no**

Frist for å søke Miljøfondet er 1. april

Siste frist for å søke om årets midler fra Miljøfondet og foreslå kandidater til Miljøprisen er nå 1. april.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

– Alle boligselskaper Sørlandet Boligbyggelag har forretningsførsel for kan søke om midler. Det kan søkes om tilskudd til både utredning og gjennomføring av ulike tiltak. Det kan ikke søkes om midler til drift av eksisterende tiltak, sier Odd Helge Moen, sekretær i Miljøfondet.

Han håper mange benytter anledningen til å tenke på miljøvennlige aktiviteter som kan ha positiv betydning for beboerne.

– Miljøfondet skal bidra til nyskapende tiltak i boligselskapene. Sørlandet Boligbyggelag ønsker særlig å hjelpe selskaper i gang med realisering av det vi kaller fyrtårnprosjekter, prosjekter som kan fungere som eksempler og inspirasjon for andre boligselskaper. Det kan være alt fra ENØK-tiltak til aktiviteter som øker barns trygghet og trivsel, sier Moen.

Andre prosjekt det kan søkes om midler til er for eksempelvis forprosjektering for installering av heis for å øke tilgjengeligheten, tiltak som øker bruk av sykkel eller nyetablering av møteplasser. Søknader knyttet opp mot elbilparkering vil ikke bli vurdert, siden det i sameier, og snart også i borettslag, er lovpålagt å legge til rette for elbilparkering.

I tillegg til miljøfondmidlene deler Sørlandet Boligbyggelag ut en

➤ Miljøfondet til Sørlandet Boligbyggelag støtter ulike miljøtiltak, for eksempel forprosjektering for installering av heis.

miljøpris til det boligselskapet som har gjennomført miljøforbedrende tiltak av god kvalitet.

– Medlemmer har forslagsrett. Kom gjerne med bilder og beskrivelser sammen med forslag, oppfordrer Moen.

Prisen er et kontantbeløp på 10 000 kroner, samt et grafisk blad med plakett.

Tiltak for denne prisen er nybygg, bygningsfornyelse/rehabilitering eller bearbeiding av uteareal som vil gi miljømessig forbedring. Prisen kan også gis til boligselskaper som har utført tekniske eller driftsmessige forbedringer som reduserer utgifter, sikrer eller rasjonaliserer drift, og i tillegg organisasjonsmessige eller forvaltningsmessige endringer som vil gi miljømessige forbedringer.

➤ Det kan søkes om midler til tilrettelegging for sykkelparkering.

Utemøbler som står for en støyt!

Våre utemøbler er bygd for å vare. Gjør uteområdet i ditt nabolag triveligere med benker, bord, selvvannende blomsterkasser og mye annet spennende fra A3 Ressurs i Vennesla.

Stikk innom butikken vår og bli inspirert.

A3 **RESSURS**

en trygg samarbeidspartner

Venneslaveien 128 / 4708 Vennesla / T: 38 15 29 70 / a3ressurs.no

Vi leverer biopeiser og elektriske peiser fra Bioflame samt peiser fra Tenderflame.

Peisene finnes i utallige modeller. Trenger ikke pipe – kjempemye lekkert. Ønsker du bare kosen med levende flammer og ikke oppvarming?

Da er Tenderflame peisene noe for deg, veldig prisgunstige.

Ta kontakt så hjelper vi deg gjerne!

SANS

Sans Vennesla / T: 48 04 70 01 eller 90 97 54 59 / sansvennesla.no

⌘ Her i Bryne sentrum leker barn på Rampball vippende, på de roterende balansekluler og på Rampline slakkliner. Dette er utmerket fysisk aktivitet særlig for barn i vekst og utvikling. Foto: Rampline

Kreative aktiviteter for alle

Hoppesteiner, slakkliner, trampoliner, balansekluler, aktivitetsbenker og klatrepåler – apparater for små barn, kule ungdommer og godt voksne.

Det er noe av det norske Rampline ønsker med sine produkter; spennende lek for alle uansett alder, kjønn og funksjonsnivå.

– Vi designer og leverer komplette lekeområder med balanseparker og møteplasser hvor alle i nabolaget kan være aktive, sier gründer og produktutvikler i Rampline AS, Vidar Skavland, til Bo & miljø.

Rampline er leverandør til noen av landets flotteste lekeparker, blant annet balanseparken til bo- og forretningskvartalet 5 grader Øst på Storhaug i Stavanger og aktivitetspark på torget i Ålgård sentrum med produktene Jumpstones og Floating Bench.

– Vi mener det er viktig å ha en arena hvor alle kan leke og trene sammen, og derfor designer vi apparater du ikke vokser fra, men som alltid skal gi deg nye momenter å mestre. Vi jobber for å tilrettelegge med aktiviteter som kan bedre folkehelsen spesielt for barn og unge, vi vil være innovatører for den kreative leken som er bra for både fysisk og mental utvikling, sier Skavland.

Produktene er av det beste som fins på

markedet for stimulering og utvikling av balanse gjennom lek og aktivitet. Ramplines balanseline og vippende balansekluler er helt unike. Eller hva med balansebenk i betong og gummi; en benk som inviterer til lek og kreativ bevegelse – og en liten hvilepause. Eller multiaktivitetsstativer for buldring, turn og klatrelek? Balanseproduktene stimulerer til mye variert bevegelse, styrke og balanse.

Rampline bruker miljøvennlige materialer i sine produkter, naturgummi, resirkulert rågummi og norskprodusert stål/aluminium. Lekeapparatene er designet med fokus på sikkerhet og brukervennlighet og med lang holdbarhet for bruk på offentlige åpne lekeplasser.

– Vi har en rekke spennende produkter og vi har mange fine prosjekter å vise til. Har du planer; små eller store – ta kontakt, oppfordrer Skavland og tenker særlig på borettslag og sameier i denne sammenheng.

Og da minner Bo & miljø om at Miljøfondets søknadsfrist er 1. april.

**TA GREP
FØR NYE HETE-
PERIODER**

-30%
- Det er NÅ det lønner seg!

**30% rabatt på alle utvendige og innvendige
solskjermingsprodukter samt garasjeporter**

i perioden 01.10. til 30.03. (20% resten av året)

Rabattene gjelder ikke montering, pergola og spesialprodukter.
Medlemskort må fremvises før ordresignering.

- Reduserer varmeinnsippet gjennom vinduene med inntil 92% og gir betydelig lavere innnetemperatur
- Fjerner reflekser på TV'n • Reduserer innsyn
- Mer terrassekos • Gir økt verdi på boligen din
- Er dekorativt

Lokal leverandør siden 1995 gir trygghet for god handel!

www.fasadeprodukter.no

GRATIS BEFARING
911 50 200

Fasade®
PRODUKTER

MARKISER - SCREENS - GARASJEPORTER - INTERIØRGARDINER

DRØMMER DU OM NYTT BAD?

ELLER SKAL DU SKIFTE SERVANTKRAN?

**VI HAR
GRATIS
BEFARING!**

Bademiljø Rør i Sør i Sørlandsparken har lang erfaring og hjelper deg gjerne med alt fra totalrenovering av badet til mindre serviceoppdrag. Arbeidet blir alltid utført av godkjente og sertifiserte håndverkere som kan dokumentere alt som er gjort. I tillegg får du 10-års garanti på tett bad. Kontakt oss for en prat eller besøk vår nye butikk i Avenyen for inspirasjon og gode råd.

Bademiljø
BEST PÅ BAD

**BADEMILJØ
RØR I SØR**

38099760

Barstølveien 86, 4636 Kristiansand
post@rorisor.no

⤴ – Vi anbefaler kunder i borettslag og sameier å ha én og samme nøkkel til inngangsdør, hoveddør og postkasse, i form av et låssystem, det ordner vi, sier Christian Berge Haugen (t.v.) og Mathias Røyset.

Låsesmedene i Solbygg

Christian Berge Haugen og Mathias Røyset kan det meste om låser, nøkler og beslag etter mange år i faget.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

Lås & Nøkkelservice holder til i Solbygg på Lund, og det er Berge Haugen som tar i mot Bo & miljø i det lille, ryddige, men likevel trivelige lokalet.

Her er det bare å komme inn når låsen har slått seg helt vrang, hvis du har låst deg ute eller når du trenger å få fult opp noen nye nøkler. Her risikerer du også å få en kopp kaffe mens du venter – og en hyggelig prat.

– Vi setter pris på drop in-kundene, det er disse som på mange måter gjør oss til en god, gammeldags håndverksbedrift, sier han.

Tomanns-firmaet favner over alt som har med låser å gjøre, fra de eldste til de nyeste nye for store og små kunder.

– Vi gjør alt fra å montere låser, beslag og

dørpumper til å dirke opp dører og safer. Vi monterer komplette låssystemer til borettslag og sameier, samt komplette postkassaneanlegg. Vi har også spesialisert oss på terrassedører, sier Berge Haugen.

– Det er ikke sjeldent at låsemekanismen eller beslag på disse dørene går i stykker etter mange års bruk. Da kan vi hjelpe slik at kunden slipper å bytte hele døren, noen som fort kan bli svært kostbart, sier Mathias Røyset.

På veggene bak han henger alle typer nøkler; til innvendige dører, hus, porter, hengellåser, biler og båter – til alt mulig.

– Vi har stort utvalg av ferdignøkler til eldre dører. Det vi eventuelt ikke har kan

vi skaffe i løpet av kort tid. Vi leverer også systemnøkler etter rekvisisjon, forteller Berge Haugen.

Låsesmedene i Solbygg jobber døgnet rundt, så å si. Lås & Nøkkelservice har nemlig døgnvakt for alle kommunene i Kristiansand-regionen. Det skjer relativt ofte at de må rykke ut å hjelpe kunder i nød, og da er det i hovedsak personer som har låst seg ute eller mistet nøkkelen.

– Da rykker vi ut selv om det er midt på natten. Det er på mange måter en takknemlig jobb å hjelpe folk «i nød», sier Berge Haugen – som ikke vil røpe hvordan han åpner låste dører uten nøkkel, det er en yrkeshemmelse, nemlig.

- ✓ **Alt innen lås, beslag og nøkler**
- ✓ **Postkasser for borettslag og sameier**
- ✓ **Låssystemer for små og store bygninger**

Lås & Nøkkelservice AS - Agder Allé 4 (Solbygg) - 4631 Kristiansand
www.systemlaas.no - Telefon: 38 09 19 00 - E-post: post@systemlaas.no

TØMMING AV ASKE FRA PEIS

Vær oppmerksom på at det kan være glør i aske fra peis og ovn i opptil to døgn etter at de er brukt. Når du fjerner asken må den derfor behandles som brannfarlig materiale som ikke må komme i kontakt med noe som kan ta fyr.

HUSK Å
BEHANDLE
ASKE SOM
BRANNFARLIG
MATERIALE

Borettslag og sameier som forvaltes av Sørlandet Boligbyggelag er tilknyttet Totalforsikring for boligselskap. Kontakt oss dersom du ønsker mer informasjon om forsikringsordningen!

For medlemspris på innboforsikring, ring If kundesenter på **22 42 85 00** eller se **forsikringformedlemmer.no**.

SØRLANDET
BOLIGBYGGELAG

⤴ Når fyringssesongen er over, bør alle piper sjekkes. (Foto: Varmefag)

Våren er tiden for pipesjekk

Ta deg tid til en grundig sjekk av pipa når fyringssesongen er over.

– Det er smart å kontrollere at pipa er i god forfatning – da kan du gå neste fyringssesong trygt i møte. Er du i tvil om alt er i orden eller kvier deg for å ta sjekken, kan du be fagfolk om hjelp. Våren er den beste tiden for å fikse eventuelle skader; været er jevnt over bra og pipa lite i bruk, sier **Carl Berthelsen** hos Varmefag i Sørlandsparken.

Kanskje du har merket dårlig trekk i vinter?

– Det kan være pipa ikke er tett. En pipe som ikke er tett, tilfredsstiller heller ikke de branntekniske kravene, understreker Berthelsen.

Husk også at nye, rentbrennende peisovner krever mer av pipa. Sjekk at pipa er riktig dimensjonert dersom du har ny ovn.

Sprekker og kondensskader oppstår gjerne etter en vinter med is og snø, sjekk også at pipehatt og pipebeslag rundt sitter som de skal.

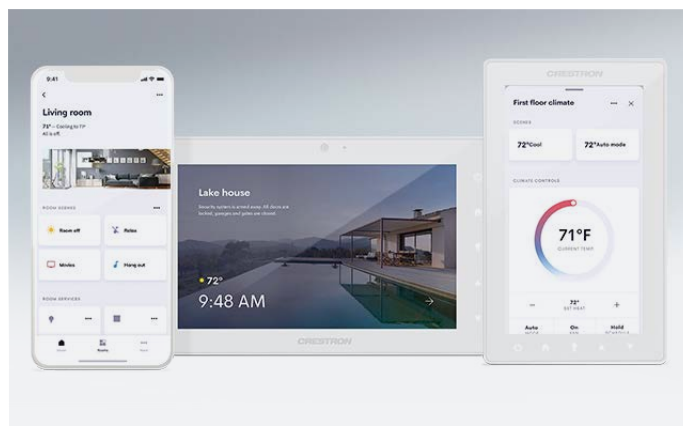
Vær og vind sliter på skorsteinen, samtidig som at fyringen i seg selv tærer på piper uten beslag, og etter hvert begynner fugene på skorsteinen å smuldre opp. Vann og fuktighet i pipa forkorter også skorsteinens levetid.

– Vi kan komme på inspeksjon. Dersom det er feil og mangler gjør vi huseier

oppmerksom på det, og skriver en rapport. Deretter er det eierens ansvar å utbedre skaden. Vi kan selvfølgelig også utføre jobben, sier Berthelsen.

Skader på pipa trenger ikke bety at den må rives og erstattes av en ny. I de fleste tilfeller kan piperehabilitering være løsningen. Det er flere ulike metoder for piperehabilitering.

– Enkelt forklart støper man en ny kanal inne i den gamle pipa. Det vanligste er å bruke rør i syrefast stål som føres ned i den gamle pipa, forklarer Berthelsen.

Smartbolig for alle

Har du strøm, internett og smarttelefon? Ja, da kan du overvåke og styre lys, varme, lyd og bilde, kamera, solskjerming og mange av husets funksjoner via boligens brytere, touch skjerm eller fra hvor som helst via app.

– Smarthus er i rivende utvikling, og det kan installeres i både nye og eksisterende boliger. Med et smarthus er det mulig å koble alle smarte enheter på en og samme svært brukervennlige applikasjon. Et smart hus er ikke lenger for den spesielt interesserte, det er for alle som ønsker enklere hverdag og ha full kontroll over husets funksjoner, sier Torjus Andersen hos Oneco.

Han mener Smarthus dreier seg om komfort, kontroll og enkelhet – og han erfarer at stadig flere ønsker seg Smarthus.

Årets nye kjøkken-trender

Mørke kjøkken uten overskap, materialmiks og armatur i gylne metaller – slik er de nye kjøkken-trendene i 2019.

Det klassiske hvite og enkle kjøkkenet vi har sett mye av de siste årene, vil altså få en mørk konkurrent. Mørke vegger over kjøkkenbenk er fremdeles mye brukt, men nå kan vi gjerne male hele rommet i én og samme mørke farge. Og da er det snakk om hele rommet; karmen, dører, gulv og tak. Det hvite taket er altså ikke en selvfølge lenger.

Grått som lenge har vært trendy, kommer nå i mørke nyanser. Mørke varianter av blått kommer mer og mer, og nå ser en også vinrøde og andre mørke nyanser på kjøkkenfronter og på vegger.

Men selv om de mørke fargene kommer for fullt, er det fortsatt rom for de duse og delikate pastellfargene. Den gylne paletten

🔗 I 2019 skal det stort sett være mørke kjøkken, men det er rom for lyse varianter. (Alle foto: Jon-Petter Thorsen, Aptum)

har også kommet i interiøret og består av varme jordfarger som oker, terrakotta og kanel og dessuten lyse grågrønne varianter, samt nude og lyse nyanser av rosa. De lyse

pastellene gjør seg spesielt godt i et klassisk kjøkken sammen med benkeplater i marmor og kraner i messing.

Annet nytt på kjøkkenfronten er at det blir færre overskap enn før – disse erstattes med høye skap, gjerne konsentrert til en vegg. Ellers er stikkord malte fronter, materialmiks og nå er knottene tilbake!

– Du kan mer enn gjerne bruke messing og gylne metaller i armatur, knotter og andre detaljer for å skape et personlig kjøkken, sier Silje Høivold Johnsen hos Strai Kjøkken.

Den populære kjøkkenøya lever videre – den kan være stor, for trenden er fortsatt at kjøkkenet skal være et sosialt rom. Flere ønsker kjøkken som eget rom igjen, men det skal være rommelig med god plass til mange.

Ny miljøvennlig lakk og maling

Strai Kjøkken har gått over til en helt ny og miljøvennlig overflatebehandling på sine kjøkken. Den nye polyuretan-baserte malingen og lakken, som blant annet ikke avgir gasser, er produsert og testet ut i samarbeid med et tysk laboratorium. Nyheten er ikke bare miljøvennlig, men også mer fuktbestandig og svært slitesterk.

Gardin studio

GARDINER
TEPPER
TAPET
SOLSKJERMING

VI TAR MÅL
BEREGNER, SYR
OG MONTERER

gardinstudio.no

⤴ Plisségardin skaper lun stemning samtidig som den er funksjonell med tanke på sol og innsyn.

Fargerike vinduer

Med riktige tekstiler kan du skape ditt personlige hjem.

Av ANNE S. T. JOHNSEN

– Syns du det er vanskelig? Vi hjelper gjerne, sier Jane May Dragvik, interiørarkitekt og medeier i Gardin Studio i Kristiansand.

Hun og de andre hos Gardin Studio ønsker alle velkommen inn – og de understreker at de har tekstiler for en hver smak og så godt som for en hver lommebok.

– Det er ikke så mye som trengs; noen fargerike puter kan være nok til å friske opp et rom. Vær kreativ og modig. Ja, for det er gøy å boltre seg med litt sprelske farger, sier Dragvik, som alltid syns det er like hyggelig å hjelpe til, og målet er at kundene skal finne sin personlige stil og skape et hjem hvor de trives.

Hun viser fram bøker med stoffer i deilige farger, mye velur, men her er alt fra tynne tekstiler til tykk ull. Og etter en relativt rolig periode på gardinfronten, er den minimalistiske stilen for lengst over. Nå er folk flest klar for farger i vinduene. Og for de som måtte huske de kraftige gardinene med store dusker, de er her igjen.

– De elegante duskene er på mange måter prikken over i-en, sier Dragvik.

En annen trend som har kommet for fullt, spesielt på soverom, er gardiner som går fra tak til gulv, og dekker hele veggen.

Men selv om gardinene er på vei tilbake, betyr det ikke at lameller, persienner og liftgardiner er ut. De kommer i tillegg – etterspørselen kommer ofte i takt med de varme og solrike dagene.

Hos Gardin Studio er det også bredt utvalg i tapeter – du kan til og med få lyddempende tapet. Og er du ute etter nytt teppe? Teppesamlingen er også omfattende.

– Teppene er tilbake for fullt, gjerne vegg til vegg tepper. Teppene er bra fra akustikken i rommet, og allergikere kan trygt velge våre tepper, sier Dragvik.

⤴ Med fargerike puter kan du skape din personlige stil.

⤴ La gjerne fargene spille på lag som i dette blå rommet.

⤴ Mona Blom og Turid Svalland Booth hjelper deg gjerne med å finne tekstiler som vil passe hjemme hos deg.

MEDLEMSKORTET KAN AKTIVERES PÅ TO MÅTER:

1 Gå inn på sbbl.no

- Trykk For deg
- Velg Aktiver medlemskortet.
- Trykk på den og følg anvisningene

2 Last ned medlemsappen Sørlandet i Google Play eller App Store

I appen har du et digitalt medlemskort med oversikt over tilbud, medlemsfordeler og bonus.

OBS: Opptjening av bonus forutsetter aktivert medlemskort.

3 Husk også å legg inn ditt bankkontonummer på Min side

Da får du bonus når du betaler med bankkortet selv om du har glemt medlemskortet.

Medlemsfordeler 2019

IF SIKKERHETSbutikk

Medlemspriser på produkter for en sikrere og enklere hverdag

www.if-sikkerhet.no

5 % bonus på all handel hos Intersport i Farsund, Kristiansand, Evje og Grimstad.

www.intersport.no

15 % rabatt og 5 % bonus på låsesystemer og sikkerhet.

Tlf: 38 11 12 30 - www.certego.no

5 % bonus på alle reiser over et døgn med Hurtigruten bestilt hos Boreal Reiser.

Tlf: 51 82 02 10 - www.borealreiser.no

Gratis samtale og 5 % bonus på advokattjenester

Tlf: 22 40 23 00 - www.legalis.no

12 % rabatt på ordinær pris inkludert frokost. Overnatting må bestilles via www.fordelskortet.no

Tlf: 815 52 440 - www.thonhotels.no

5 % bonus på nesten nytt IT- utstyr

Tlf: 33 06 03 00 - www.itmarked.no

10 % rabatt* i butikken og 5 % bonus. *(unntatt kampanje- og nedsatte varer)

Tlf: 38 04 10 20 - www.bohus.no

Bonus og rabatter ved reparasjon og bytte av bilglass.

Tlf: 09511 - www.rydsbilglass.no

5 % bonus ved alt kjøp på Lampehuset på Sørlandsenteret.

www.lampehuset.no

Medlemspriser og 2 % bonus på hotellovernattinger.

www.hotellformedlemmer.no

10 % rabatt på vekttertjenesten og fri installasjon av alarmer ved nytegn.

www.sectoralarm.no

5 % bonus på all handel hos G-sport Kristiansand og G-max Sørlandssenteret

Sandens - Tlf: 38 02 11 60
Sørlandssenteret - Tlf: 38 14 62 00
www.gmax.no

5 % bonus på dekk og felg, hjulskift, dekkservice og dekkhotell.

Tlf: 22 09 80 00 - www.dekk1.no

Lillemarkens | Sørlandssenteret | Mandal

5 % bonus på alle varer.

www.tilbords.no

10 % rabatt og 5 % bonus ved kjøp i butikkene i Søgne, Grimstad og Sørlandsparken.

Tlf: 38 00 30 00 - www.modena.no

Flügger farve

20 % rabatt* og 5 % bonus
 på alle kjøp i butikken i Sørlandsparken.
 *Gjelder ikke kampanjepriser.

Tlf: 38 09 88 20 - www.fordelskortet.no/flugger

10 % rabatt på nedvask, hovedrengjøring,
 vaktmestertjenester og gartnerjobber.

Tlf: 38 60 15 60 - www.brabo.no

ADVOKAT ØYVIND SUND

Medlemmer og tilknyttede
 boligselskap får inntil en **halv times gratis**
 advokatbistand eller **20 % avslag** på
 ordinære timepriser.

Tlf: 917 50 271 - e-post: os@interjuris.no

Rabatter og 2 % bonus ved kjøp i
 butikkene i Vågsbygd og Sørlandsparken.
 Ved kampanjevare-kjøp gis kun bonus.

Tlf: 38 04 16 00 - www.carlsenfritzoe.no

SØRMEGLEREN

Bruker du Sørmeqleren ved salg av din
 borettslagsleilighet får du **gratis** flyttevask.

Tlf: 38 02 22 22 - www.sormeqleren.no

SPAREBANKEN SØR

Spar kr 1.500 ved bankbytte og få gratis
 finansieringsbevis. Ved bolikkjøp tilbys
 mellomfinansiering til 0,5 % lavere enn
 ordinær rente og uten etableringskostnad.

Tlf: 38 10 92 00 - www.sor.no

25 % avslag på lokal- og weekendleie
 av flytte- og personbiler i Kristiansand.

Tlf: 974 74 000 - www.avis.no

Hageland Vennesla og Hageland Vågsbygd gir
 medlemmer **10 % rabatt** på ordinære varer i
 butikk og hagesenter.

Tlf: 38 15 55 96 (Vennesla)
 Tlf: 38 01 04 36 (Vågsbygd)

Dekkkhotell, bredt utvalg i bilutstyr, lakk og dekk.
 Rabatt avhenger av produktet som kjøpes.
5 % bonus.

Tlf: 38 18 59 00 - www.perhagen.no

30 % rabatt på inn- og utvendig
 solskjerming og garasjerporter
 (unntatt pergola og spesialprodukter)

Tlf: 911 50 200 - www.fasadeprodukter.no

Aamodt VVS

20 % rabatt på rør og deler.
10 % rabatt på timeprisen.
5 % bonus

Tlf: 38 05 15 06 - www.aamodtvvs.no

En av landets billigste strømvakter med strøm
 til innkjøpspris. 19 kroner i månedlig fastbeløp og
 ingen bindingstid. Bestill via sms med kodeord
 SØRBBL til 02021 eller på los.no/sbbl.

RØR I SØR AS

5 % bonus på rørlegger tjenester og kjøp
 i vår butikk. **10 % rabatt** på timeprisen.
20 % rabatt på rør og deler.

Butikken i Avenyen, Sørlandsparken
 Tlf: 38 09 97 60 | www.bademiljo.no

25 % rabatt ved kjøp av komplette kjøkken-
 og baderomsmøblementer fra hele vareutvalget.

Tlf: 474 52 000

ENOK NILSEN

10 % rabatt på alle varer i begge butikkene
 på Fiskebrygga.

Tlf: 38 12 24 02 - www.fiskesalg.no

40 øre rabatt per liter bensin og diesel på alle
 stasjoner med XY Visa-kort. Bestilles via sbbl.no.

www.unox.no

25 % rabatt på elektroutstyr/materiell.
10 % rabatt på timeprisen ved
 timeavtalte oppdrag.

Tlf: 38 00 28 40 - www.ke-as.no

2 % bonus på forsikringspremien.
 Fast lavpris på innboforsikring og gunstige
 betingelser på alle forsikringer.

Tlf: 22 42 85 00 - www.forsikringformedlemmer.no

20 % rabatt hos Gustav Pedersen.
 Rabatten gjelder ikke på blekk/tonere
 eller kampanjepriser.

Gjelder butikken i Sørlandsparken,
 på Vige, Stoa, Grimstad og Mandal.
www.gustavpedersen.no

Tordenskjoldsgate 16 - 4612 Kristiansand

Medlemmer og medlemmers hjemmeboende
 barn får **10 % rabatt** på all tannbehandling.
 (unntatt på utgifter til tann-tekniker)

Tlf: 38 12 46 46 - www.3tannleger.no

KREDITTKORT
for medlemmer

Bonus i 50 nettbutikker.
 Eff. rente 25,37 %, 15.000 kr /12 mnd.
 Kostnad 1.466 kr. Totalt 16.466 kr.

kredittkortformedlemmer.no

10 % rabatt på gardinprodukter og
 solskjerming. Gardin Studio gir idéer
 og løsninger, tar mål og monterer.

Tlf: 38 02 66 66 - www.gardinstudio.no

20 % rabatt på elektrisk
 installasjonsmateriell, lyskilder, lysrørarmatur,
 halogenbelysning, varmeprodukter, etc.

Tlf: 38 04 10 00 - www.elektrotema.com

**Se full oversikt
 og kampanjer i appen,
 på fordelerformedlemmer.no
 eller sbbl.no.**

X-ORD

X-ordet er laget spesielt for Bo & miljø og Sørlandet Boligbyggelag. Vi kan friste med fine premier: Gavekort á 500 kroner til to riktige løsninger som trekkes ut. God fornøyelse!

	Sel	Boks Stoff	↓		↓	Gutt Innbyd- elsen	↓	Ute- doen	↓	Folke- gruppe		Redskap Fobauss- else	↓	Fisk	↓	Tidsrom	Naboer på torvet Renn	↓
Naboer på Torvet											↓	↓				Gjøn Mann- skap		
Svi		Fuglen Naboer på torvet				Med- deler		Leder omv.				Redusert						
↓						Naboer på torvet											Ull	
Brenn						Spis				50		Hast		Kvinne				
↓								Skrik								Kjelke Forbind- elser		
Holder God						Rydde Kort		Oppdrett		Skin						Eie Vise		
↓						Naboer på torvet				→		Karakter		Gass Kake				
Bar	Om igjen					Tre Like		Livd Kjen- nelse		UI Toppen			Falmet Eksiterer					
Senk ned						Inn- hentes		Ses i bybilde								Fikse Rom		
↓										Topp- karakter Tidsrom		Dempes Tele- visjon					Stolpe	
I forsvar Like						Naboer på torvet Sjømørke								Lefse Bestå omv.				↓
Mineral								Måle- enhet Rydde								Stengsel Siffer		
Naboer på torvet		Elv					Stadion					Plante				Stable		
↓										Hånd- beveg- elser								

Fra julesang	S	Påle	Markbart Beverge	S	Hode-pin	Fryses Dessert	I	S	Vinter- aktivitet	Beigjer		Gauler Tapper- het	V	Lever		Startet om igjen	M	Til baking	
E	T	→	L	Y	S	→	S	K	A	L	→	B	R	E	N	N	E	↓	
Til jul	A	Ledd omv. Linsene	E	N	K	Finnes mye av her ser	E	I	K	E	T	R	Æ	R	Flakse omv. Kjøpstad		Y	L	F
J	U	L	E	B	A	K	S	T	E	N	Oppdrett Sne- kellen	A	L	Eternitt Ely	H	Å	Vokaler	O	
Grov	R	U	Kjeme- vid Moralske	A	L	Slekt		U	Til jule- pale sangen	G	A	V	E	P	A	P	I	R	
	Muserla Fra juleviser	P	E	R	L	A	Dyret	R	Innhad- inga Bulene	S	K	U	R	O	N	N	A	↓	
Fra juleviser	N	E	T	T	E	N	E	→	B	L	I	R	↓	A	m	D	I	Siste frist	
Jente omv.	E	N	I	Tid Straffet	B	E	L	Lytefi	R	E	N	Varmt Haste	L	U	E	N	D	E	
S	I	E	S	T	A	Repub- likk	G	E	O	R	G	I	A	På fingeren omv.	L	G	E	N	
Pause	↓	Abon- nent	K	U	N	D	E	Mild	K	Suksess- troner Apsen	A	L	N	E	S	Formen Utrop	A	N	
Hånd- trengs	B	R	E	K	K	N	Y	Rydde	F	Nym- pron.	E	G	P	Jokk	P	O	D	E	
Testen	A	Radslap	Oppfører seg Forene	T	E	R	Dyrelyd	D	R	O	J	←	E	L	L	I	L	←	
P	R	Ø	V	E	N	U	M	M	E	R	E	T	Slag omv. Fuglen Pine omv.	E	A	Hast	I	L	
R	E	K	I	T	Moro Humndyr	G	Ø	Y	Planter	U	G	R	E	S	S	Fersk	N	Y	
Public relation omv.	↳	S	E	→	O	G	→	K	O	M	→	A	V	→	S	T	E	D	

LØSNING NOVEMBER

Vinnere:
Magne Grødum,
Gylend

Rune Lindal,
Kristiansand

Svar innen 24.04.2019

Navn: _____

Adresse: _____

Sendes:
Medieanne AS
Tordenskjoldsgate 46
4612 Kristiansand

Merk konvolutten: Bo&miljø

Opplever du problemer med ildstedet?

Vi har svaret!

**25 ÅRS
ERFARING**

Vi hjelper deg gjerne med å løse utfordringer med, og problemer som:

- Vanskelig opptenning
- Soting på glass
- Dårlig forbrenning
- Røykutslag i leilighet
- Høyt vedforbruk
- Konflikt mellom ildsted og kjøkkenvifte

Pipebrann

Det blir registrert ca 3000 pipebranner hvert år. Det antas at minst like mange ikke blir avdekket. Pipebrann, sotbrann eller skorsteinsbrann, er en brann som oppstår i skorsteinen når beksot eller løst sot antennes. Sotet setter seg i skorsteinen når forbrenningen i ildstedet har dårlig trekk, eller veden ikke er ordentlig tørr.

Hva gjør vi?

Vi utfører visuell kontroll av pipe, videofilming av pipe, trykktesting, rehabilitering, prosjektering av hele fyringsanlegget og leverer dokumentasjon på utført arbeid.

Vi fører markedets beste og mest innovative produkter.

Alle våre ansatte har fagutdannelse som murere, vi har 25 års erfaring med skorstein og ildsteder, samt lang erfaring med både små og store borettslag. Vi gjør gjerne en grei avtale med borettslag på ildsteder. Ta gjerne kontakt med oss for en uforpliktende vurdering.

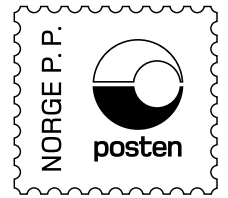

Kontakt oss gjerne for en uforpliktende prat!

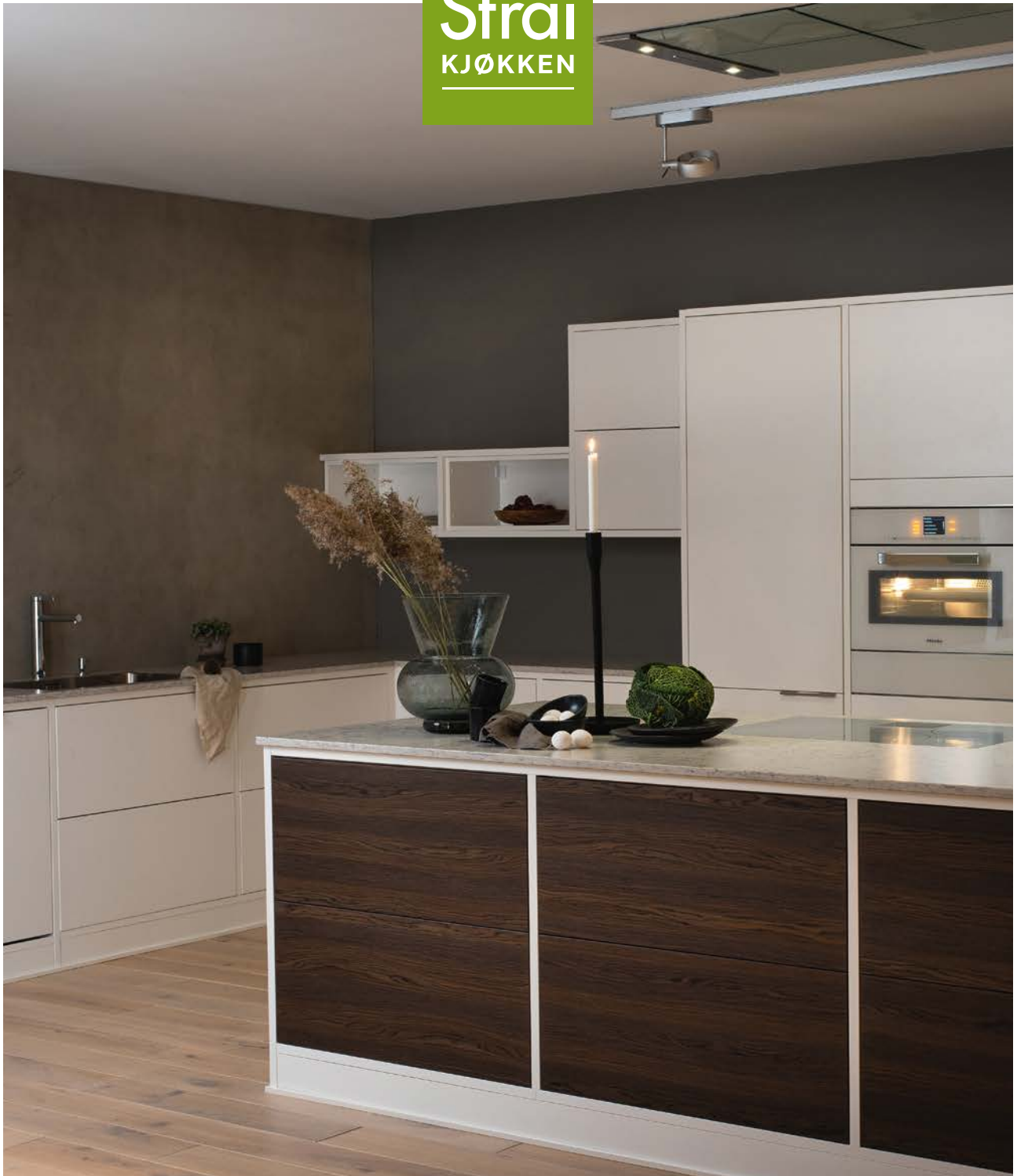
Varmefag Kristiansand, Barstølveien 5d, 4636 Kristiansand
E-post: post@varmefag-kristiansand.no
Tlf: 380 90 090
www.varmefagkristiansand.no

RETURADRESSE:
Sørlandet Boligbyggelag
Rådhusgata 14
4611 Kristiansand

Strai
KJØKKEN

FINSE / SVALBARD
Se våre norske kvalitetskjøkken på strai.no

